

YVES BOT

FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA

Az ismertetés napja: 2008. július 17.¹

1. A jelen ügyben a 91/439/EGK irányelv² 8. cikke (2) és (4) bekezdése hatályának pontosítását kéri a Bíróságtól, amelynek alapján a tagállam megtagadhatja egy másik tagállamban kiállított vezetői engedély elismerését, ha jogosultjának vezetési jogát korábban az első tagállamban korlátozták, felfüggesztették, visszavonták, vagy megszüntették.

2. A jelen ügy különlegessége abból a tényből fakad, hogy annak ellenére állították ki egy személy számára vezetői engedélyt, hogy vele szemben vezetési alkalmasságának vizsgálatára irányuló eljárás volt folyamatban, mivel ezen engedély kiállítását megelőzően közúti közlekedési bűncselekményt követett el.

3. A kérdést előterjesztő bíróság tehát felteszi a kérdést, hogy ilyen körülmények között az a tagállam, amelynek területén az engedélyt visszavonták, megtagadhatja-e az így kiállított engedély érvényességének elismerését.

1 – Eredeti nyelv: francia.

2 – Az 1997. június 2-i 97/26/EK tanácsi irányelvvel (HL L 150., 41. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 3. kötet, 30. o.) módosított, a vezetői engedélyekről szóló, 1991. július 29-i 91/439/EGK tanácsi irányelv (HL L 237., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 1. kötet, 317. o.; a továbbiakban: 91/439 irányelv).

4. A jelen indítványban azt fogom javasolni, hogy a Bíróság akként értelmezze a 91/439 irányelv 8. cikkének (2) és (4) bekezdését, hogy a tagállamoknak joguk van megtagadni a valamely másik tagállam által kiállított vezetői engedély érvényességének elismerését, ha ezt az engedélyt annak ellenére állították ki, hogy az első tagállam területén korábban elkövetett közúti közlekedési bűncselekmény miatt a jogosulttal szemben vezetési alkalmasságának vizsgálatára irányuló eljárás volt folyamatban.

I – Jogi háttér

A – A közösségi jog

5. A személyek Közösség területén való szabad mozgásának vagy a járművezetői vizsga letételének helyétől eltérő tagállamban való letelepedésüknek a megkönnyítése érdekében a 91/439 irányelv bevezette a vezetői engedélyek kölcsönös elismerésének elvét.³

3 – Lásd az 1. cikket.

6. A vezetői engedélyek kiállítására vonatkozó minimumkövetelmények ezen irányelvben való rögzítésének további célja a közúti közlekedés biztonságának javítása az Unió területén.⁴

9. Ezen irányelv III. mellékletének 14.1. pontja szerint ugyanis:

7. Az említett irányelv 7. cikke (1) bekezdésének a) pontja a következőképpen rendelkezik:

„Azoknak a kérelmezőknek vagy járművezetőknek, akik alkoholfüggőségben szenvednek, vagy nem képesek tartózkodni az egyidejű alkoholfogyasztástól és vezetéstől, nem adható ki, illetve nem újítható meg a vezetői engedély.”

„Vezetői engedélyt ezenkívül csak azoknak a kérelmezőknek adhatnak ki:

a) akik jártassági és magatartási, valamint elméleti vizsgát tettek, valamint megfeleltek az egészségügyi követelményeknek a II. és III. melléklet rendelkezéseivel összhangban.”

10. Ugyanezen melléklet 15. pontja előírja:

8. A 91/439 irányelv előírja különösen, hogy vezetői engedély nem adható ki, illetve nem újítható meg olyan kérelmezők vagy járművezetők részére, akik alkoholtól vagy pszichotrop anyagoktól függenek.

„Az olyan kérelmezőknek vagy járművezetőknek, akik pszichotrop anyagoktól függenek, vagy bár függőségük nem áll fenn az ilyen anyagok vonatkozásában, de rendszeresen visszaélnek azokkal, vezetői engedély nem adható ki, illetve nem újítható meg egyik járműkategóriában sem.”

⁴ – Lásd a negyedik preambulumbekendést.

11. Az említett irányelv 7. cikkének (5) bekezdése szerint senki nem rendelkezhet több mint egy vezetői engedéllyel.

B – *A nemzeti jog*

12. A 91/439 irányelv 8. cikkének (2) bekezdése értelmében a szokásos tartózkodási hely szerinti tagállam a vezetés jogának korlátozására, felfüggesztésére, valamint visszavonására vagy megszüntetésére vonatkozó nemzeti rendelkezéseit alkalmazhatja egy másik tagállam által kiállított vezetői engedély jogosultjára.

14. A személyek közötti közlekedésben való részvételének engedélyezéséről szóló rendelet (Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straßenverkehr, a továbbiakban: az FeV) 28. §-ának (1) bekezdése szerint azon személyek, akik valamely EU-tagállam által kiállított vezetői engedéllyel rendelkeznek, jogosultak a Németországi Szövetségi Köztársaság területén gépjárművet vezetni.

13. Ezen irányelv 8. cikkének (4) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Egy tagállam megtagadhatja egy másik tagállam által olyan személy részére kiállított vezetői engedély érvényességének elismerését, akivel szemben az előbbi állam területén a (2) bekezdésben említett egyik intézkedést alkalmazták.

15. Az FeV 28. §-a (4) bekezdésének 3. pontja szerint azonban e jogosultság nem vonatkozik azokra a személyekre, akiknek a vezetői engedélyt belföldön bíróság ideiglenesen vagy jogerősen, vagy közigazgatási hatóság azonnal végrehajthatóan vagy jogerősen visszavonta.

Egy tagállam hasonlóképpen megtagadhatja a vezetői engedély kiállítását olyan kérelmező részére, akivel szemben ilyen intézkedést alkalmaztak egy másik tagállamban.”

16. Az FeV 46. §-a értelmében, amennyiben a vezetői engedéllyel rendelkező személy járművezetésre alkalmatlannak bizonyul, a vezetői engedély kiállítására jogosult hatóság köteles vezetői engedélyét visszavonni, különösen a közúti közlekedésről szóló törvény vagy a büntető törvénykönyv súlyos vagy ismételt megsértése esetén.

17. A közúti közlekedésről szóló törvény (Straßenverkehrsgesetz) 3. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá „[a] gépjárművek vezetésére alkalmatlannak vagy képtelennek bizonyuló személyek vezetői engedélyét a vezetői engedély kiállítására jogosult hatóság köteles visszavonni. Külföldi vezetői engedély esetén a visszavonás – még ha más rendelkezések alapján történik is – a vezetői engedély németországi használatára való jog megvonásával azonos hatályú [...]”.

II – A tényállás és az alapeljárás

18. 2004. szeptember 18-án a Németországban állandó lakóhellyel rendelkező F. Weberrel szemben közúti ellenőrzésre került sor. Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy kannabisz és amfetaminok hatása alatt állt. E bűncselekmény miatt ellene a Siegen-Wittgenstein körzet (Németország) 2004. november 17-i, 2004. december 4-én jogerőre emelkedett közigazgatási határozatával pénzbüntetést és egy hónapos járművezetéstől való eltiltást szabott ki.

19. 2004. november 18-án a cseh hatóságok vezetői engedélyt állítottak ki F. Weber számára, aki 2004. november 16-án tette le a gépjármű-vezetői vizsgát.

20. A 2004. szeptember 18-án elkövetett bűncselekmény miatt Siegen-Wittgenstein

körzet (Németország) közlekedési részlegének igazgatásrendészeti osztálya F. Weber vezetési alkalmasságának vizsgálatára irányuló eljárást kezdeményezett. F. Weber, miután 2005. január 7-én értesítették az eljárás megindításáról, német vezetői engedélyét 2005 februárjában leadta az illetékes közigazgatási hatóságoknál.

21. A Siegen-Wittgenstein körzet közlekedési részlegének igazgatásrendészeti osztálya 2005. március 17-i, 2005. április 6-án jogerőre emelkedett határozatával F. Weber német vezetői engedélyét visszavonta.

22. A kérdést előterjesztő bíróság azt is közli, hogy ez utóbbi az előírt határidőn belül nem tett eleget a számára előírt azon kötelezettségnek, hogy orvopszichológiai szakvéleménnyel bizonyítsa vezetési alkalmasságát, valamint hogy a német közigazgatási hatóságoknak nem volt tudomása arról, hogy rendelkezett cseh vezetői engedéllyel.

23. 2006. január 6-án F. Weber németországi közutakon közlekedett, és rendőri ellenőrzése során a cseh vezetői engedélyét mutatta fel.

24. Ezen ellenőrzést követően az Amtsgericht Siegen (Németország) 2006. augusztus 22-i ítéletével vezetői engedély nélküli gondatlan gépjárművezetés miatt elítélte F. Webert. Ez utóbbi az ítélet ellen a Landgericht Siegenhez (Németország) fellebbezett.

III – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

25. E körülmények között a Landgericht Siegen felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a 91/439 irányelv 1. cikkének (2) bekezdését, összefüggésben az irányelv 8. cikkének (2) és (4) bekezdésével, hogy tilos a tagállamok számára területükön a valamely másik tagállamban kiállított vezetői engedély szerinti vezetésre való jogosultság elismerését – és ezzel a vezetői engedély érvényességének elismerését – azért megtagadni, mert jogosultjától az első tagállamban visszavonták a vezetői engedélyt, miután számára egy másik tagállamban ún. „második” EU vezetői engedélyt állítottak ki, ha a vezetői engedély visszavonása olyan jogsértésen alapul, amely a vezetői engedély másik tagállam általi megadásának időpontját megelőzi?”

IV – Elemzés

26. Kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 91/439 irányelv 8. cikkének (2) és (4) bekezdését akként kell-e értelmezni, hogy a tagállamoknak joguk van megtagadni a valamely másik tagállamban kiállított vezetői engedély érvényességének elismerését, ha ezen engedélyt annak ellenére állították ki, hogy az első tagállam területén korábban elkövetett közúti közlekedési bűncselekmény következtében a jogosulttal szemben vezetési alkalmasságának vizsgálatára irányuló eljárás volt folyamatban.

27. Emlékeztetek rá, hogy az alapügyben a német vezetői engedély jogosultja közúti közlekedési bűncselekményt követett el Németországban. Hozzávetőleg egy hónappal a bűncselekményt követően e személy részére cseh vezetői engedélyt állítottak ki annak ellenére, hogy e bűncselekmény miatt vezetési alkalmasságának vizsgálatára irányuló eljárás volt folyamatban, és hogy ezen eljárás végül a német vezetői engedély visszavonását eredményezte.

28. A kérdés tehát az, hogy a német hatóságok kötelesek-e érvényesként elismerni a második vezetői engedélyt, amelyet akkor állítottak ki, amikor az említett eljárás folyamatban volt.

29. A jelen ügy lehetőséget kínál a Bíróság számára a Kapper-ügyben⁵ 2004. április 29-én hozott ítéletében, és a Halbritter-ügyben⁶ 2006. április 6-án hozott, valamint a Kremer-ügyben 2006. szeptember 28-án hozott végzésében⁷ kialakított ítélkezési gyakorlatának pontosítására.

30. A fent hivatkozott Kapper-ügyben a Bíróság, amely már kimondta, hogy a vezetői engedélyek kölcsönös elismerése minden külön formai követelmény nélkül kötelező, és e kötelezettség nem biztosít mérlegelési mozgásteret a tagállamok részére a teljesítése érdekében hozott intézkedések terén,⁸ a kölcsönös elismerés elvét teljes mértékben megerősítette.

31. A Bíróság kimondta ugyanis, hogy a fogadó tagállam nem jogosult egy másik tagállamban kiállított vezetői engedély megadásának feltételeit vizsgálni. Következésképpen a fogadó tagállam köteles az így kiállított vezetői engedély érvényességét elismerni.⁹

32. A Bíróság azonban rámutatott, hogy van kivétel a vezetői engedélyek kölcsönös elismerésének elve alól, amely magának a 91/439 irányelvnek a szövegéből következik. Ezen

irányelv 8. cikkének (2) és (4) bekezdése szerint ugyanis egy tagállam megtagadhatja egy másik tagállam által kiállított vezetői engedély érvényességének elismerését, ha annak jogosultjával szemben az előbbi állam területén a vezetés jogának korlátozására, felfüggesztésére, valamint visszavonására vagy megszüntetésére vonatkozó intézkedést alkalmaztak.

33. A Bíróságnak alkalma volt e rendelkezést kifejteni a fent hivatkozott Kapper-, Halbritter- és Kremer-ügyben.

34. Mindenekelőtt rámutatott arra, hogy az említett rendelkezést a kölcsönös elismerés elvétől való eltérésként szigorúan kell értelmezni.¹⁰ Azt is egyértelművé tette, hogy azok a körülmények, amelyek között valamely vezetői engedély érvényességének elismerése a 91/439 irányelv 8. cikkének (2) és (4) bekezdése értelmében megtagadható, nem korlátozódnak arra az esetre, amikor ezen engedély jogosultja annak lecserélését kéri. E rendelkezésnek célja annak lehetővé tétele is, hogy a tagállamok a vezetés jogának korlátozására,

5 – C-476/01. sz. ügy, EBHT 2004., I-5205. o.

6 – C-227/05. sz. ügy.

7 – C-340/05. sz. ügy.

8 – Lásd többek között a C-230/97. sz. Awoyemi-ügyben 1998. október 28-án hozott ítélet (EBHT 1998., I-6781. o.) 41. és 43. pontját.

9 – A fent hivatkozott Kapper-ügyben hozott ítélet 47. és 49. pontja.

10 – Uo. (72. pont és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Lásd a fent hivatkozott Halbritter-ügyben hozott végzés 26. pontját is.

felfüggesztésére, valamint visszavonására vagy megszüntetésére vonatkozó nemzeti rendelkezéseiket alkalmazhassák például akkor, ha ezen engedély jogosultja bűncselekményt követett el.¹¹

által az új vezetői engedély megszerzését követően elkövetett jogsértés miatt alkalmazhatja a 91/439 irányelv 8. cikkének (2) bekezdését.¹⁴

35. A Bíróság ezt követően kimondta, hogy az említett rendelkezés alapján a tagállamok egy másik tagállam által kiállított vezetői engedély érvényességének elismerését nem tagadhatják meg határozatlan időre, ha ezen engedély jogosultjával szemben az első tagállam területén [a vezetési jogot] korlátozó intézkedést alkalmaztak. Leszögezte, hogy a 91/439 irányelv 8. cikkének (2) és (4) bekezdésével ellentétes, ha a fogadó tagállam területén az új engedély kérelmezésére vonatkozó tilalmi időszak letelte után e tagállam továbbra is megtagadja egy másik tagállam által később kiállított bármely vezetői engedély elismerését.¹²

37. A fent hivatkozott Kapper-, Halbritter- és Kremer-ügyben azon vezetői engedélyek jogosultjai, amelyek elismerése vitás volt, a visszavonást követően vagy az új engedély kérelmezésére vonatkozó tilalmi időszak leteltét követően kapták meg a vezetői engedélyt. Az ellenőrzési intézkedéseket elvégezték, a bűncselekményt szankcionálták, a korlátozás hatásai tehát megszűntek.

36. Ez az értelmezés még inkább helytálló, ha a vezetői engedélyt új engedély kérelmezésére vonatkozó tilalmi időszak előírása nélkül vonták vissza.¹³ Ilyen esetben a fogadó tagállam köteles elismerni a másik tagállam által a visszavonást követően kiállított vezetői engedélyt. A fogadó tagállam csak az érdekelt

38. Más a helyzet viszont a jelen ügyben, mert F. Weber esetében olyan személyről van szó, aki közúti közlekedési bűncselekményt követett el Németországban, és Csehországban új vezetői engedélyt kapott annak ellenére, hogy e bűncselekmény miatt Németországban vezetési alkalmasságának vizsgálatára irányuló eljárás volt vele szemben folya-

11 – A fent hivatkozott Kapper-ügyben hozott ítélet 73. pontja.

12 – Uo. (76. pont).

13 – Lásd a fent hivatkozott Kremer-ügyben hozott végzés 33. és 34. pontját.

14 – Uo. (35. pont).

matban. A Bíróság által korábban elbírált ügyektől eltérően az alapügyben az új vezetői engedély kiállításának időpontja a jogsértés elkövetése és az e magatartás miatt alkalmazott, az engedély visszavonására irányuló intézkedés közé esik.

39. Ezért azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy valamely, veszélyt jelentő személy ne közlekedhessen a közutakon, még nem fogadták el, és az intézkedések hatásai mindenesetre még nem szűntek meg.

40. E tekintetben emlékeztetek arra, hogy a 91/439 irányelv III. mellékletének 14.1. és 15. pontjából következően a vezetői engedély nem adható ki, illetve nem újítható meg olyan személy számára, aki alkohol- vagy kábítószer-függőségben szenved, vagy bár függősége nem áll fenn, azokat rendszeresen fogyasztja vagy azokkal visszaél.

41. Álláspontom szerint a német jogszabályok által az említett irányelv III. mellékletének 14.1. és 15. pontja alapján előírt, és bűncselekmény elkövetése következtében alkalmazott eljárás célja annak pontos megállapítása, például vérvizsgálatok és az érintett személy

nyomon követése útján, hogy az továbbra is az alkohol vagy a kábítószer befolyása alatt áll-e.

42. Továbbá, ha valamely tagállam területén bűncselekményt követtek el, kizárólag ennek a tagállamnak van hatásköre e bűncselekmény szankcionálására, adott esetben azáltal, hogy e személlyel szemben az engedély visszavonására irányuló intézkedést hoz, amelyet új engedély kérelmezésére vonatkozó tilalmi időszak előírása kísérhet.

43. Ezért úgy vélem, ilyen esetben a 91/439 irányelv 8. cikkének (2) és (4) bekezdése meg kell, hogy engedje azon tagállam számára, amelynek területén valamely személy vezetési alkalmasságának vizsgálatára irányuló eljárás van folyamatban, hogy megtagadja az ezen időszak alatt egy másik tagállamban kiállított vezetői engedély érvényességének elismerését.

44. Ugyanis, először is, a bűncselekmény elkövetésének helye szerinti tagállamban folyamatban lévő eljárás célja annak értékelése, hogy valamely személy nem veszélyes-e. Az új engedélyt viszont anélkül állították ki e személy részére, hogy elvégezték volna a német jogszabályok által előírt alapos vizsgálatokat.

45. Ezen új vezetői engedély érvényességének elismerése tehát ellentétes lenne a 91/439 irányelv céljával, ami a közúti forgalom biztonságának a javítása.

46. Másodsor, nem megengedhető, hogy az érdekelt azáltal, hogy új vezetői engedélyt kap, mentesüljön a valamely tagállam területén elkövetett bűncselekmény miatt vele szemben alkalmazható szankciók alól.

47. Végül a vezetői engedély kiállítása az alapügyben szereplőkhöz hasonló körülmények között ellentétes a 91/439 irányelv 7. cikkének (5) bekezdésének előírásával. Az eljárás ezen szakaszában ugyanis, amikor az érdekelt új vezetői engedélyt kapott, még rendelkezett a Németországi Szövetségi Köztársaság által kiállított vezetői engedéllyel.

48. Márpedig ez a cikk pontosan az olyan magatartás elkerülését célozza, mint amelyet F. Weber tanúsít. Az alapügy tényállása szerint ez utóbbi, noha közúti közlekedési bűncselekményt követett el, megpróbálta kivonni magát a szankciók alól azáltal, hogy

másik tagállamba ment annak érdekében, hogy ott új vezetői engedélyt kapjon.¹⁵ Ez nyilvánvalóan csalárd magatartás.

49. Más szóval, a Németországi Szövetségi Köztársaság kötelezése egy annak ellenére kiállított engedély elismerésére, hogy a bűncselekmény elkövetése miatt indult eljárás még folyamatban volt, annak megengedését eredményezné, hogy egy potenciális veszélyt jelentő személy gépjárművet vezessen, lehetővé tenné, hogy e személy kivonja magát a rá váró szankciók alól, és támogatná a csalást.

50. Ezért az a véleményem, hogy a 91/439 irányelv 8. cikkének (2) és (4) bekezdése akként értelmezendő, hogy a tagállamoknak joguk van megtagadni a valamely másik tagállamban kiállított vezetői engedély érvényességének elismerését, ha ezen engedélyt annak ellenére állították ki, hogy az első tagállam területén korábban elkövetett közúti közlekedési bűncselekmény következtében a jogosulttal szemben vezetési alkalmasságának vizsgálatára irányuló eljárás volt folyamatban.

15 – Az F. Weber által benyújtott észrevételek e tekintetben azt tartalmazzák, hogy „számított a német hatóságok által kiállított vezetői engedélynek visszavonására”, ezért ment a Cseh Köztársaságba, hogy ott új engedélyt kapjon (1. o.).

V – Véggövetkeztetések

51. A fenti megfontolások alapján azt javaslom a Bíróságnak, hogy a Landgericht Siegennek a következőképpen válaszoljon:

„Az 1997. június 2-i 97/26/EK tanácsi irányelvvel módosított, a vezetői engedélyekről szóló, 1991. július 29-i 91/439/EGK tanácsi irányelv 8. cikkének (2) és (4) bekezdése akként értelmezendő, hogy a tagállamoknak joguk van megtagadni a valamely másik tagállamban kiállított vezetői engedély érvényességének elismerését, ha ezen engedélyt annak ellenére állították ki, hogy az első tagállam területén korábban elkövetett közúti közlekedési bűncselekmény következtében a jogosulttal szemben vezetési alkalmasságának vizsgálatára irányuló eljárás volt folyamatban.”